

Sesleri Taklit Eden FOLEY SANATI

Daha önce bir hayvanın sesini, yürüyüşünü ya da ünlü bir kişinin hareketlerini taklit edenleri görmüş ve belki siz de taklit etmiş olabilirsiniz. Peki daha önce yağmurun ve rüzgârın sesi gibi doğal sesleri ya da camın kırılma sesini taklit ettiniz mi? Siz etmediyseniz bile mesleği gereği bunu yapanlar olduğunu söyleyebiliriz. Onlar kim mi? Foley sanatçıları!



Foley sanatında dizi, film ya da animasyon gibi yapımlar için gerçekçi sesler üretilir. Görüntülerin kaydedilmesinin ardından foley sesleri devreye girer. Görüntülerdeki hareketler ve yaşanan olaylar dikkatle incelendikten sonra sesler taklit edilir. Kulağa belki biraz garip gelebilir ancak gerçekten de foley sanatçılarının işi çeşitli sesleri taklit etmek. Tabii çoğu zaman bunu doğrudan kendi sesleriyle yapmıyorlar. Un, kum, çatal, poşet, çuval, lavabo pompası gibi saymakla bitiremeyeceğimiz farklı nesnelere yardımcıyla foley seslerini üretiliyorlar.



Foley seslerine ihtiyaç duyulmasının çeşitli nedenleri var. Bunların başında, izlenen görüntülerin daha gerçekçi hissedilmesini sağlamak geliyor. Bir kıyafet giyilirken çıkan hışırtı ya da ip atarken duyulan ses gibi önemsiz görülen sesler aslında izleyicilere gördükleri şeyleri daha gerçekçi hissettirir. Görmeyle birlikte işitme duyusunun da olaya dâhil edilmesi, oradaymış gibi bir algı oluşmasına yardımcı olur. Bu durum, sahnede verilmek istenen duygunun izleyiciye geçmesinde de etkilidir. Örneğin gergin ya da öfkeli bir kişinin kapıyı çarparak kapattığı bir sahnede duyduğumuz ses, bu duyguyu bize de hissettirebilir.



Bir filmde izlediğiniz atların adım seslerini duyduğunuzda sanki atlar yanınızda koşuyormuş gibi hissedebilirsiniz.



Bir atın adım seslerini lavabo pompaları ve bant yardımıyla taklit eden foley çalışmasını izlemek için karekodu akıllı cihazınıza okutabilirsiniz.

Video oyunları ya da animasyon filmleri gibi bazı yapımlarda görüntüler bile gerçek kayıtlardan oluşmaz. Bu nedenle karakter seslendirmelerinin yanı sıra ortam seslerinin de eklenmesine ihtiyaç duyulur. Karakterin koşması, motorun çalışması, suyun akması, yaprağın düşmesi gibi oyunda yer alan her olayın seslendirilmesi gerekir.

Bu durumda da foley seslerinden yararlanılabilir.



Video oyunu için üretilen üç boyutlu karakter modeli

Şimdi aklınızda şöyle bir soru belirebilir: "Neden bu seslerin aslını kaydetmek yerine taklit etmekle uğraşıyorlar ki?" Bazı sesleri hareket anında kaydetmek mümkün olmayabilir. Kaydedilse bile bu sesler izleyiciyi yeterince etkilemeyebilir. Örneğin bir film setinde buz hokeyi sporcusunun bulunduğu bir sahnenin çekildiğini düşünün. Bu görüntüyü izlediğiniz sırada patenin buzda kayarken çıkardığı sesi duymak sahneyi daha gerçekçi hissettirebilir. Ancak kalabalığın içinde patenin ucuna bir mikrofon takılsa bile çevredeki gürültü nedeniyle bu sesi net bir biçimde duymak zorlaşır. İşte böyle durumlarda, hareket sırasındaki sesi tek başına elde etmek için foley sanatı devreye girer.

Buz hokeyi sporu yapan bir çocuk



Foley sanatçıları daha iyi kayıt alabilmek için ses yalıtımı çok iyi olan stüdyolarda çalışır. Çünkü foley sesleri üretilirken hışırtı gibi çok düşük seviyelerdeki sesler hassas mikrofonlarla kaydedilir. Yalıtım olmazsa çevredeki sesler kayıta istenmeyen gürültülere yol açar.

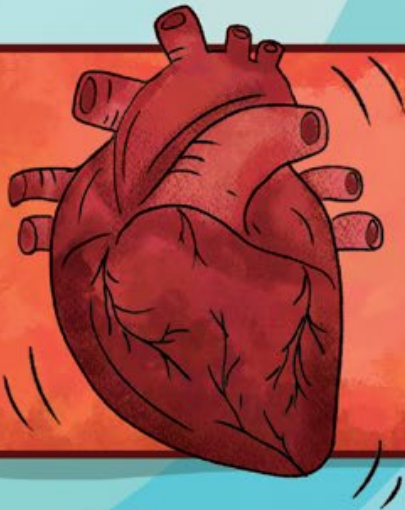
Stüdyoya buz pisti kurmak, atlar getirip koşturmak ya da yağmur yağdırmak gibi şeyler pek mümkün değildir. Bu nedenle foley sanatçıları sesleri genellikle taklit eder, gerçek sesler doğrudan kaydedilmez.

Şimdi birkaç foley sesi dinlemeye ne dersiniz? Örneğin fırtınalı bir günü ve yağmur sesini tavada et pişirerek taklit eden foley sanatçıları buradan izleyebilirsiniz.



Bir havlu ve biraz nişasta ile hangi ses taklit edilebilir? Karda yürüyüş sesini taklit etmek için basit bir yöntem, öyle değil mi?

Biraz parçalanmış kâğıt, birkaç kuru kamış ve bir pantolon... İşte bir foley sanatçısının kamp ateşi sesini taklit etmek için kullandığı malzemeler.



Heyecanın dorukta olduğu bir anda kalp atışlarının sesini kulaklarınızda hissetmek için gerekense yalnızca bir tişört!